

Lovforslag nr. L 61. Fremsat den 29. oktober 1998 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

(Tilskud til forældre, der vælger privat pasning, herunder disse forældres status i sygedagpengeloven)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 581 af 6. august 1998, foretages følgende ændring:

1. I § 26, stk. 5, ophæves 1. pkt., og i 2. pkt., der bliver 1. pkt., indsættes efter »Tilskuddet«: »efter stk. 1«.

§ 2

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 632 af 22. juli 1997, som ændret senest ved § 5 i lov nr. 468 af 1. juli 1998, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Forældre, der har valgt at få et økonomisk tilskud til privat pasning, jf. § 26 i lov om social service, anses dog for private arbejdsgivere, når de ansætter en børnepasser.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1999.

Stk. 2. § 1, stk. 4, i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, har virkning for sygdomstilfælde, der påbegyndes den 1. januar 1999 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved lov nr. 454 af 10. juni 1997 blev der indført en ordning, som giver kommunerne mulighed for at give forældre med børn i alderen fra 24 uger og indtil det tidspunkt, hvor børn almindeligvis optages i børnehaveklasse, et økonomisk tilskud til brug for en privat pasningsordning i stedet for at benytte et offentligt dagtilbud ("frit valg-ordningen"). Det er frivilligt for kommunerne at benytte ordningen. Ordningen trådte i kraft den 1. januar 1998, jf. § 63 b i bistandsloven og er videreført i § 26 i serviceloven fra den 1. juli 1998. Ordningen er baseret på et to-årigt forsøg i 1996 og 1997.

Formålet med frit valg-ordningen er

- at give forældre større indflydelse og valgfrihed med hensyn til, hvordan de ønsker deres børn passet, når andre end forældrene selv passer børnene og
- at øge kommunernes handlemuligheder inden for dagtilbudsområdet.

Efter ordningens ikrafttræden har der været rejst kritik af omfanget af de administrative opgaver, som forældrene må påtage sig, når de som led i frit valg-ordningen ansætter en børnepasser, og hermed bliver arbejdsgiver for den person, de ansætter til at passe barnet.

Der er ligeledes rejst kritik af, at forældrene, når de som led i ordningen ansætter en børnepasser, i dagpengelovens forstand betragtes som offentlige arbejdsgivere. Det betyder, at forældrene selv skal dække udgifter til sygedagpenge til børnepasseren under hele dennes sygeforløb.

Disse forhold kan udgøre en barriere for ordningens udbredelse.

På denne baggrund indgår det i kommuneaftalerne om rammerne for kommunernes økonomi for perioden 1999-2002 samt i regeringens børnefamiliepolitiske redegørelse af 9. juni 1998, at "Regeringen vil overveje, om frit valg-ordningen kan forenkles, så den bliver så let som mulig for forældrene at benytte. Heri kan indgå, om nogle af de administrative opgaver kan forenkles, og om reglerne for tilskuddets og forældrebetalingens størrelse kan udformes mere fleksibelt."

Det foreslås herefter, at lovgivningens rammer for ordningen ændres på følgende punkter:

- Bestemmelsen i § 26, stk. 5, om at tilskuddet skal udbetales forud, ophæves, således at kommunen kan lade udbetaling af tilskuddet til forældrene følge den betalingsform, der fremgår af den enkelte pasningsaftale.
- Sygedagpengelovens § 1, stk. 4, ændres, således at forældre, der har valgt at få et tilskud til privat pasning, jf. servicelovens § 26, anses for private arbejdsgivere, når de ansætter en børnepasser.

Forældre, der vælger at modtage et tilskud til privat pasning i stedet for at benytte et offentligt dagtilbud, skal selv indgå aftale med en privat børnepasser eller pasningsordning.

Ordningen giver således mulighed for individuelle løsninger efter de enkelte forældres ønsker. Forældre kan ansætte en børnepasser og hermed være arbejdsgiver. De kan gå sammen med andre forældre om at etablere en privat pasningsordning eller købe sig plads i en privat pasningsordning, der er oprettet af andre. De kan også benytte en privat person, som i sit hjem eller andre lokaler passer barnet. I denne situation kan børnepasseren enten ansættes af forældrene eller være selvstændig erhvervsdrivende.

Det er en vigtig del af formålet med ordningen, at forældrene har denne valgfrihed og mulighed for individuelt at sætte deres præg på, hvordan deres børn passes. Der ændres derfor ikke på, at det er forældrene, der skal indgå pasningsaftalen. Heri ligger også, at forældrene skal være i stand til at administrere ordningen og fungere som arbejdsgivere over for den ansatte børnepasser. Hvis forældrene fritages for arbejdsgiveropgaven, vil det betyde, at kommunen i stedet skal stå som arbejdsgiver. Herved vil ordningen trække over imod at få karakter af et offentligt tilbud og derved miste nogle af de frihedsgrader for forældrene, som ordningen netop har til formål at fremme.

Udover de foreslåede lovændringer giver kritikken af rammerne for frit valg-ordningen anledning til, at der administrativt sker en uddybning af rammerne for ordningen på følgende punkter:

- I de tilfælde, hvor forældrene vælger arbejdsgiver / lønmodtagermodellen, har de mulighed for at rekvirere hjælp til at varetage lønudbetaling m.v. fra en bank eller et privat servicefirma. Kommunen kan bistå forældrene med en gennemgang af de praktiske forhold sådan, at de ikke bliver en barriere for forældrenes brug af ordningen. Der er også mulighed for, at kommunen, hvis den er indstillet på det for at fremme benyttelsen af ordningen, efter aftale kan bistå forældrene med løsning af de administrative opgaver. Udgifterne ved varetagelse af arbejdsgiveropgaverne påhviler forældrene.
- Der er mulighed for, at kommunen kan give forældrene tilbud om tilskud til privat pasning fra den dato, hvor kommunen med sikkerhed kan tilbyde en plads i et dagtilbud, selvom det endnu ikke ligger fast, i hvilket konkret dagtilbud barnet kan få en plads. Tilskuddet kan som hidtil først udbetales fra den dato, hvor kommunen kan tilbyde en plads i et dagtilbud.
- Kommunens indberetning til skattemyndighederne om udbetalte tilskud kan ske i forbindelse med, at der indgås nye pasningsaftaler samt ved årlige indberetninger.

Økonomiske og administrative bemærkninger.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for kommunerne.

Det skønnes, at alene forslaget om ændring af sygedagpengelovens § 1, stk. 4, vil have økonomiske konsekvenser.

Der skønnes at være ca. 2000 børn, som bliver passet efter frit valg-ordningen. Hver familie skønnes i gennemsnit at få passet 1,3 børn, hvilket svarer til ca. 1600 ansatte.

Efter de gældende regler udbetales der løn under hele sygdomsperioden. Lønnen består af et kommunalt tilskud samt forældrenes egenandel. Den gennemsnitlige løn skønnes til ca. 4.500 kr. pr. måned, hvoraf der ydes ca. 3.200 kr. i tilskud af kommunen.

Med lovforslaget skal staten afholde udgifter til dagpenge i de 8 første uger, såfremt forældrene har forsikret sig. Ca. ¼ af de 1600 familier skønnes at ville forsikre sig, hvis de får mulighed herfor. Forsikrer forældrene sig ikke, udbetaler kommune og forældre almindelig løn i de første 2 uger, hvorefter staten afholder udgifter til dagpenge til og med uge 8. Efter 8

uger finansierer stat og kommune hver halvdelen af udgifterne til sygedagpenge.

Lovforslaget skønnes at medføre en årlig offentlig merudgift på ca. 0,208 mill. kr. Udgiften fordeles med en merudgift på ca. 0,333 mill. kr. til staten som følge af merudgifter til dagpenge og en besparelse på ca. 0,125 mill. kr. til kommunerne. Besparelsen for kommunerne fremkommer ved, at det kommunale tilskud til forældrene bortfalder ved udbetaling af sygedagpenge.

De økonomiske konsekvenser er forhandlet med de kommunale parter.

Erhvervsmæssige og miljømæssige konsekvenser og forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Med den foreslåede ændring kan kommunen afpasse udbetalingen af tilskuddet til forældrene med den udbetalingsform, forældrene har fastlagt i pasningsaftalen. Efter den gældende bestemmelse skal tilskuddet til forældrene udbetales forud.

Til § 2

Forslaget betyder, at forældre, der har valgt at få et tilskud til privat pasning, jf. § 26 i lov om social service, og ansætter en børnepasser, i loven om dagpenge ved sygdom eller fødsel anses for private arbejdsgivere uanset, at de modtager mere end 50 pct. af offentlige midler til dækning af deres udgifter til den private pasningsordning. Som private arbejdsgivere skal de alene udbetale sygedagpenge i de to første uger af den ansattes sygefravær, ligesom de vil kunne forsikre sig efter sygedagpengelovens § 27.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1999.

Det foreslås i stk. 2, at reglen om, at forældre, der har valgt privat pasning, anses for private arbejdsgivere i sygedagpengelovens forstand, får betydning for ansattes sygefravær, der indtræder på lovens ikrafttrædelsestidspunkt eller senere.

Bilag

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 26. ----

Stk. 5. Tilskuddet efter stk. 1 udbetales månedligt forud. Tilskuddet udbetales første gang for den måned, hvor den private pasning påbegyndes. Tilskuddet udbetales sidste gang for den måned, i hvilken retten til tilskuddet ophører.

§ 1. ----

Stk. 4. Offentlige arbejdsgivere er i denne lov offentlige myndigheder samt private institutioner, hvis udgifter dækkes med mindst 50 pct. af offentlige midler.

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 581 af 6. august 1998, foretages følgende ændring:

1. I § 26, *stk. 5*, ophæves 1. pkt., og i 2. pkt., der bliver 1. pkt., indsættes efter »Tilskuddet«: »efter stk. 1«.

§ 2

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 632 af 22. juli 1997, som ændret senest ved § 5 i lov nr. 468 af 1. juli 1998, foretages følgende ændring:

1. I § 1, *stk. 4*, indsættes som 2. pkt.:

»Forældre, der har valgt at få et økonomisk tilskud til privat pasning, jf. § 26 i lov om social service, anses dog for private arbejdsgivere, når de ansætter en børnepasser«.

Til lovforslag nr. L 61. Skriftlig fremsættelse (29. oktober 1998)

Socialministeren (Karen Jespersen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Tilskud til forældre, der vælger privat pasning, herunder disse forældres status i sygedagpengeloven).

(Lovforslag nr. L 61).

Det foreslås, at ordningen, hvorefter kommunerne kan give forældre, der vælger privat pasning ("frit valg-ordningen"), et økonomisk tilskud til brug for en privat pasningsordning, forenkles for at gøre det lettere for både kommuner og forældre at benytte ordningen.

Konkret foreslås det

- 1) at ophæve bestemmelsen om, at tilskuddet skal udbetales forud, samt
- 2) at forældre, der benytter ordningen og selv ansætter en børnepasser, i sygedagpengelovens forstand anses for private arbejdsgivere og ikke som offentlige arbejdsgivere.

Ændringerne skal efter forslaget træde i kraft den 1. januar 1999.

Det skønnes, at lovforslaget vil medføre en offentlig merudgift på ca. 0,208 mill. kr.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i Folketinget.